

Uitgegeven door de
Gebr. TERLAAK
Hoofdredacteur
Drs. N. STREPELAND

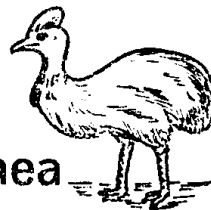
Redactie
en
Administratie
Oranjestad, Loods 13
Telefoon 171

Agenten te: Haag, Binnem.
Nevr. Leeuwenburgh, n.a.
Bloemenhandel „Yvonne“
Agent te: Bar: Binnem.
Binnem.
Agent te: Manokwari
Mr. Lonneke

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 210

ZATERDAG 10 SEPTEMBER 1960

Abonn. prijs f6.- per
maand f 16.- per kwartaal
bij vooruitbet.
Postabonnementen
f 7,50.- per maand.
f 20,50 per kwartaal
Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij con-
tract (tenminste 1000
mm.) f 0,36 per mm.
Familieberichten
f 0,32 per mm.

KADASTER

Naar aanleiding van de behandeling van de zgn. Kadaster-affaire worden we het volgende willen opmerken.

1e) Wanneer de Magistraat bij het Landgerecht in zijn requisitoir vrij-spraak voor een verdachte eist, dan erkent hij dat hij zich vergist heeft. Hij erkent er mee dat de conclusies van het door hem ingestelde vooronderzoek, die tenslotte hebben geresulteerd in de tenlastelegging, door het onderzoek tijdens de rechtszitting zijn weerlegd. Vergissen is menselijk, en het is bovendien een deugd om een gemaakte vergissing te durven erkennen, maar vergissingen moeten uitzonderingen blijven.

De behandeling van de Kadaster-affaire heeft echter de indruk nagelaten, dat de Magistraat zich in dit opzicht niet slechts bij uitzondering heeft vergist.

We betreuren dit. De mogelijkheid ontstaat op deze wijze dat een persoon die om een of andere reden verdenking op zich heeft geladen, tot verdachte wordt gepromoveerd, enige tijd het middelpunt van een strafproces is en dan weer vrij uit gaat omdat er een vergissing is gemaakt. Inmiddels is zijn reputatie aangetast en wellicht is hij geschorst uit zijn functie.

2e) Uit het feit, dat het aantal vrij-spraken bij de Kadaster-affaire groter werd dan velen wellicht verwachtten blijkt ons inziens nog niet, dat het bij de Afdeling Kadaster en Kartering alles keek en ei was.

Uiteraard berustte de kadaster-affaire indirect op ongewenste, zij het voor 'n groot deel niet-strafbare feiten. We denken hier aan slechte organisatie, verwarde arbeidsverhoudingen en verwarde administratie. Dat een strafproces niet de aangewezen manier is om aan dit soort feiten een eind te maken, moge inmiddels duidelijk zijn.

Nederlandse regering stelt financiële steun aan "Deta-werkers" in vooruitzicht

De Nederlandse regering heeft besloten de helpende hand te bieden aan een aantal hier te lande vertoevende Indische Nederlanders die als Deta- e.q. Geniewerkers naar Nieuw Guinea kwamen, door hun gelegenheid te bieden op voorschotbasis naar Nederland te reizen.

Het gaat hier in het bijzonder om diegenen, die hier te lande geen uitzicht hebben op een passende werkkring, gezinsvoering en die niet over de middelen beschikken zelf hun passage naar Nederland te betalen. De Gouverneur van Nederlands Nieuw Guinea heeft voor de selectie van deze gevallen een adviescommissie in het leven geroepen.

Behalve het hoofd van de afdeling Sociale en Maatschappelijke Zorg van de dienst van Sociale Zaken en Justitie, hebben een Rooms-Katholiek en een Protestantse geestelijke, alsmede een arts in deze advies commissie zitting.

Omstreeks 1950 vertrok uit Indonesië een vrij groot aantal jonge Indische Nederlanders - in leeftijd variërend van 16 tot 25 jaar - naar Nieuw Guinea. De meesten van hen waren ongeschoolde en ongeoefende arbeidskrachten.

Niettemin werkten zij actief mede aan de opbouw van dit land. Het verschijnsel doet zich echter voor, dat de kansen op de arbeidsmarkt steeds geringer worden naarmate de autochtonen zich meer ontwikkelen en een toenemend aantal arbeidsplaatsen door Papoea's wordt ingenomen.

De omstandigheden maken het levensdien voor velen van hen onmogelijk tot een normale gezinsvoering te komen. Aangezien hier een aantal jonge mannen in verdrukking dreigt te geraken bij langer verblijf in Nieuw Guinea

Toenemende spanning tussen Leger en Communisten in Indonesie

Djakarta. In Indonesië neemt de spanning tussen het leger en de Communistische Partij toe. Nadat het leger alle Communistische activiteit in Zuid Borneo, Zuid Sumatra en Zuid Celebes had verboden, heeft thans ook het legercommando in Oost Java een verklaring doen uitgaan in het Communistische centrum Soerabaia, die duidelijk tegen de partij is gericht.

Hoewel in deze verklaring geen organisaties met name worden genoemd wordt de bevolking gewaarschuwd op haar hoede te zijn tegen de activiteit van een "bepaalde groep" die er op gericht is, de integriteit van het leger te ondermijnen en om het leger tegen president Soekarno uit te spelen.

In de verklaring wordt o.a. gezegd, dat Indonesië het uitsluitend bezit is van het Indonesisch volk, en dat het hoogverraad zou zijn als men zich economisch of ideologisch, ondergeschikt zou maken aan een buitenlandse mogendheid. Een Indonesiër mag geen loyaliteit betuigen aan een vreemde macht.

In verschillende delen van Indonesië hebben de Islamitische partijen demonstraties gehouden tot steun aan het optreden van het leger.

In Soerabaia hebben militairen een inval gedaan in de huizen van een aantal vooraanstaande communistische leiders. Documenten werden in beslag genomen en één man werd gearresteerd. De andere leiders waartegen ook een

Loemoemba waarschuwt

Premier Loemoemba heeft bij de UNO tegen het sluiten van de Kongolese vliegvelden geprotesteerd. Hij zei de terugtrekking van alle UNO-troepen te zullen eisen, wanneer de Verenigde Naties niet ophouden hem en zijn regering dwars te zitten.

heeft de Nederlandse regering besloten hulp te bieden.

De daartoe aangewezen instanties in Nederland zullen worden ingeschakeld om deze mensen op te vangen, sociale begeleiding te verschaffen en behulpzaam te zijn bij het zoeken naar een passende werkkring.

Zij die menen voor bovengenoemde hulpverlening in aanmerking te komen, dienen zich in het bezit te stellen van een enquête formulier.

Deze zijn te bekomen bij de heer S. W.P. Aniba, secretaris van de Advies Commissie bij wie de formulieren na invulling weer kunnen worden ingeleverd.

Voor de buiten Hollandia woonachtige personen zullen de Onderafdelingshoofden als bemiddelaars optreden.

Japans-Nederlands overleg te N. York?

De Japanse minister van Buitenlandse Zaken, Kosaka, heeft tegenover de Nederlandse ambassadeur in Tokio De Voogt de wens te kennen geuit om zijn Nederlandse ambtgenoot minister Luns in New York te ontmoeten. Beide ministers zullen daar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bijwonen.

De Japanse bewindsman zei dat hij zijn collega wilde spreken over de Japans-Nederlandse wrijving over het afgelasten van het bezoek van de Karel Doorman aan Yokohama. Mijn regering aldus Kosaka, wil op constructieve wijze de vriendschappelijke betrekkingen met Nederland herstellen.

bevel tot inhechtenisneming was uitgevaardigd bleken spoorloos te zijn.

De actie volgde op een communistische verklaring, waarin werd geprotesteerd tegen anti-communistische demonstraties. Soerabaia geldt als een bolwerk van de Indonesische communisten.

PERSCOMMENTAREN

De uitspraken van de Nederlandse minister-president Prof. De Quay over een eventuele internationalisatie van Nieuw Guinea hebben algemene afkeuring gevonden.

Hier volgen enkele uittreksels uit perscommentaren:

Het [socialistische] Vrije Volk schreef:

Gisteren hebben wij in deze kolom de gedachte geopend, dat de excellenties De Quay en Visser er beter aan zouden doen zich na de vlagblamage van de Karel Doorman maar uit de politiek terug te trekken.

Wij konden niet vermoeden, dat op het zelfde ogenblik dat wij dit schreven, de minister-president zijn dasje stond te strikken om zich naar een cocktail-party te begeven, waar hij op de hem eigen wijze opnieuw enige forse rukken aan het roer van het schip van staat zou geven.

Ter cocktail-party aangekomen heeft professor de Quay, onder genoeglijke kout en het genot van hetgeen zo'n party verder pleegt op te leveren, plannen ten aanzien van Nieuw Guinea ontvouwd, waar het Nederlandse volk en in het bijzonder de leden van de Staten Generaal van zullen hebben opgekeken.

Zijn toevoegingen, vertegenwoordigers van de grootste internationale persbureaux, hebben niet gearzeld deze plannen onmiddellijk in de wijdst mogelijke kring bekend te maken.

De ambtenaren der departementen die tot taak hebben de lopende zaken bekend te maken en te verduidelijken waren hoogst verrast.

Hier verwarring komt het fraais tot uiting in het commentaar van 's ministers eigen departement: "Er is hier sprake van een misverstand."

Ik denk dat de minister-president gefilosofeerd heeft."

Naar de mening van deze woordvoerder leidt de wijsbegerte van onze minister-president blijkbaar altijd tot misverstand.

Intussen verhoort zij het minister Pennevis willen zeggen "het gronddenkbeeld is juist en schoon". En wij herinneren er aan, dat de socialist, toen zij dezelfde denkbeelden gaut hebben, luidde zijn uitgelachen door hen, die de regering-De Quay in al haar gevaarlijke standen steunen.

Over het gronddenkbeeld dus niets dan goeds. Maar hetzelfde had iets beter uitgewerkt kunnen worden.

Om precies te zijn: De minister-president heeft opnieuw toegegeven aan zijn

Australische regering in verlegenheid

Canberra [Reuter] Mr. J.H.O. Insinger, Nederlands ambassadeur in Canberra heeft een onderhoud van 40 minuten gehad met Sir Arthur Tange permanent hoofd van het Departement van Buitenlandse Zaken.

Volgens gewoonlijk betrouwbare kringen werd Mr. Insinger gevraagd zijn verklaring van maandag toe te lichten. [Prof. Max Gluckman werd een visum voor Australisch Nieuw Guinea geweigerd. Daarvoor werd geen officiële reden opgegeven. Mr. Insinger verklaarde maandag, dat de Nederlandse autoriteiten "alle zeer bekwame technici en wetenschapsmensen in ons gebied wil toelaten"]

Volgens genoemde kringen deelde Sir Arthur, Mr. Insinger mee, dat de Australische regering door zijn verklaring in verlegenheid werd gebracht.

neiging om goede dingen op de verkeerde plaats en de verkeerde dingen op de goede plaats te zeggen. Hij moest toch maar gaan.

Het [anti-revolutionaire] dagblad Trouw schreef het volgende:

Als er van een afwijking of van een nuancering van dit beleid sprake zou zijn, dan behoort dat voor alles thuis in een overleg tussen regering en parlement. Dan moet de regering daarover spreken met de politiek representatieve figuren uit de Staten-Generaal en dan moet de minister-president daar niet op een cocktail-party over beginnen.

De minister van Buitenlandse Zaken heeft echter alle afwijking en alle nuancering ontkend. Daarmee heeft die minister de minister-president, sprekend in zijn gezelschap, waarbij de buitenlandse pers tegenwoordig was, godesavouerd.

Wat voor onmogelijke indruk moet dit alles in de wereld en in Nieuw Guinea maken. Die onmogelijke indruk maakt het zeker in Nederland.

Het lijkt naar niets. Het leidt er alleen maar toe om de boel in Nieuw Guinea opnieuw op stelten te zetten.

De [Katholieke] Volkskrant drukte zich als volgt uit:

Het ligt wel voor de hand, dat in het kabinet, voor het vertrek van minister Luns naar de vergadering van de Verenigde Naties, nogmaals allerlei theoretische mogelijkheden zijn doorgesproken, die binnen het kader van het tot nu toe gevoerde Nieuw Guinea beleid aanvaardbaar zouden kunnen zijn.

Zolang er echter niets over vaststaat lijkt het toch wel hoogst onverschuldig naar buiten gedachten te spuien, die de indruk kunnen wekken, dat de Nederlandse houding in de kwestie Nieuw Guinea aan het veranderen is.

Vooral in het buitenland worden dergelijke berichten in zwart en wit gelezen. Ook onder de Papoeas moeten die berichten onrust brengen.

De Papoeas houden zich vast aan de Nederlandse toezegging, dat zij ook zelf over hun lot kunnen beschikken. Berichten, zoals die nu de wereld zijn ingegaan, kunnen bij de inheemse bevolking ginds de vrees oproepen, dat Nederland nu alsnog van plan zou zijn haar lot ondergeschikt te maken aan de uitslag van 'n politiek spel in de Verenigde Naties.

Het is goed, dat het Tweede-Koninkrijk Andriessen van de KVP nu ook de minister-president zelf vragen over de omstreken uitspraken heeft gesteld. Ook na de verklaring van minister Luns blijft er behoefte aan een duidelijk antwoord.

Slechts bij Rabaul zouden politici weerklink vinden

Momenteel is de bekwaamste inwoner van Kaugere John Guise, een ambtenaar van het departement van bevolkingszaken. De heer Guise is bedachtzaam en goed geïnformeerd, maar hij is in politiek opzicht gehandicapt door het feit dat een van zijn grootvaders een Europeaan was. Hij is voorzitter van de 200 leden tellende "Mixed Race Association" [Vereniging van personen van gemengde afkomst].

De best geschoolde Papoeas zijn nog de 20 hulpartsen, die opgeleid zijn in Suva. Deze mensen zijn in feite niet gerechtigd om de eretitel "dokter" te voeren, maar het Gouvernement moedigt hen aan om het toch te doen. Een hulparts kan na de nodige ervaring; nuttig chirurg worden, maar nooit arts. Zijn opleiding is globaal gelijk aan die van een eerste jaars student in de

medicijnen zonder wetenschappelijke achtergrond. De meest geachte van deze hulpartsen is Dr Taureka, een tengere rustige Papoea, die getrouwd is met een vrouw uit Fidji. In zijn boekenkast treft men aan: "The approach to Self Government," "The Goldcoast in transition," "The young nation in Ghana," "Plain Man's book of prayer," "The ugly American" en de autobiografie van Kwame Nkruma.

Zoals vele van zijn vrienden koopt Dr Taureka de "New York Times Weekley Review" en luistert op zijn transistor-toestel naar radio Australië. Andere prominente leden van de elite van Port Moresby zijn Dr Himson Mulias, een Tolai uit New Britain; Dr Kahuh Sugoho, uit Lae; Sinaka Goava een gouvernements-ambtenaar uit Hanuabada; Willie Gavera een Hanuabada die onlangs ontslag nam uit Gouvernements dienst om een eigen transport bedrijf te beginnen; Lepani Watson, afkomstig van de Trolian Eilanden die in dienst is bij bevolkingszaken; en Evertius Romney, een jonge man uit Wedau die bezig is zich voor te bereiden op de functie van onderwijs-inspecteur en hoopt om eens bestuurswetenschappen te kunnen studeren aan een Australische Universiteit.

Dr Taureka's vereniging [Papua New Guinea workers Association] is opweg naar een goede start. Ze heeft al 2000 lidmaatschap aanvragen binnen. Ze heeft al gedaan gekregen dat er een minimum loon van £ 3 per week is vastgesteld voor ongeschoolde arbeiders in de steden en ze zal spoedig afdelingen oprichten in Lae en Rabaul.

De afgelopen weken hebben een serie parlementaire bezoekers uit Canberra de mening gevraagd van de vereniging en ook zeer beleefd aangehoord.

BEPERKTE INVLOED

Maar hoeveel aandacht krijgt de stedelijke elite van de zijde van haar eigen landgenoten? Het antwoord is; **bijna geen**. Dr Taureka heeft aanhang onder de meer geschoolde arbeiders van Port Moresby en onder zijn eigen mensen bij de Marshall Lagune.

Maar zijn politieke invloed zal beperkt blijven tot de steden, tenzij universeel onderwijs een groter goed-geïnformeerd kiezerskorps in het leven roept. Het Nederlandse Gouvernement in Hollandia is zich wel bewust van deze beperking in zijn eigen territorium, en beschouwt haar min of meer als een zegen. "Er komt geen voortijdige eis tot onafhankelijkheid van onze elite" legde een Nederlandse ambtenaar uit, "omdat de elite de moeilijkheden zal begrijpen. En er komt ook geen eis van de massa van de bevolking omdat er geen massa is. Een bevolking die meer dan 200 verschillende talen spreekt is geen massa". De groep die in Papua-New Guinea het meest op een massa lijkt, zijn de 40 000 Tolais in de omgeving van Rabaul. De Tolais zijn de rijkste boeren van het Territory en zij spreken allen de Kua Nua taal; toch zijn zelfs zij nog intern verdeeld.

Maar ondanks deze verdeeldheid, is het in de dorpen van het Gazelle schiereiland, dat de elite van Papua New Guinea de meeste kans maakt op een samenspel met een goed geïnformeerd kiezerskorps.

In de eerste plaats zijn er de oudere leiders, mensen als Tovin Tobaining en Nason Tokaila, die de streekleden leiden en een grote achtung genieten van

hun eigen mensen. Zij zijn slecht geschoold, maar intelligent, en de meesten zijn tevreden met de vooruitgang die door de overheid tot stand wordt gebracht. "Time me go work along masta, me no savvy," zegt Nason Tokiala in pidgin Engels "1923 that fella time. Now he got school. He got police bugler. He got man he work along typewriter. He got wireless".

De Nasons van New Britain zijn bereid om 50 jaar op zelfbestuur te wachten, en het gevaar bestaat dat Australië te veel aandacht besteedt aan hun goed bedoelde verklaringen van tevredenheid. Het zullen immers niet de Nasons en de Tovins zijn, die in de toekomst het tempo zullen bepalen maar de jongeren.

Sommige van de jongeren - zoals Stanis Boromilat [aannemer], Tom Tobunbun [onderwijzer] en Ephraim Jubilee [onderwijzer] zijn betrekkelijk goed geschoold en men mag verwachten, dat zij evenals de "evolues" van Port Moresby en Hollandia, hun enthousiasme voor zelfbestuur zullen temperen in het besef van de moeilijkheden die er mee gepaard gaan.

Maar er zijn andere jongeren in New Britain, die ondanks hun onevenwichtige geestesgesteldheid en hun gebrek aan scholing tot een politiek leiderschap in staat zijn. Epinery Titimur, de 27 jarige Tolai, die onlang tegen de Administrator zei, dat Australië nu lang genoeg in het territorium was geweest, is momenteel het meest vooraanstaande lid van deze groep.

Het bestuur is geneigd geweest om de betekenis van Epinery te bagateliseren door te stellen, dat hij niemand vertegenwoordigt dan zijn eigen verwarde ik. Dit is niet waar. Epinery is ongetwijfeld verward, maar hij is oprecht; hij is vroeger lid geweest van een streekraad [hij werd bij de laatste verkiezingen verslagen wegens zijn oppositie tegen drankgebruik in zijn dorp] en hij sprak namens de bevolking van het dorp Matupit, niet uitsluitend namens zich zelf.

Voordat de gecombineerde streekraad vorige maand een ontmoeting zou hebben met de Administrator, besloot de bevolking van Matupit om twee vragen te stellen: Wanneer zou New Guinea klaar zijn voor zelfbestuur, en wat werd er gedaan om het te bespoedigen. De afgevaardigde van Matupit in de raad van Rabaul zou deze vragen aan de administrator stellen, maar toen hij de vergadering niet bijwoonde, stelde Epinery ze.

EERSTE TEKEN

Epinary's uitbarsting is het eerste teken van autochtone belangstelling, wel een van de oudste gedienden van Nieuw Guinea, Mick Leahy, onlangs, en ze kan niet tot staan gebracht worden, zelfs al zou Mr. Hasluck of wie dan ook het willen. In deze opvatting wordt Leahy gesteund door minstens twee deskundige waarnemers van de situatie in Tolai nl. een zendeling en een ethnoloog.

Het Gazelle-eiland heeft meer kans om een echte politicus al dan niet geschoold, naar voren te brengen, dan welk andere streek in het Territory ook. En de Tolais - met hun gemeenschappelijke taal, hun wereldwijsheid en hun ernstiger wordende grond problemen - zouden hem spoedig van kiezers voorzien.

Veldbed

Ons werd er op gewezen, dat de verdiger in de Kadaster strafzaak in zijn pleidooi niet heeft gezegd, dat een veldbed uitgeleend werd aan Mr. Bor. Mr. de Rijke heeft wel gezegd, dat een veldbed werd uitgeleend aan een Raadsheer.

"Hans Führi" gestrand

In de nacht van 26 op 27 augustus is het Kustverlichtings- en Bebakeningschip "Hans Führi" nabij Demta op een rif gelopen. Het schip kwam met eigen middelen vlot en werd met sleepboot-assistentie naar Hollandia gebracht. Te Hollandia bleek dat de schroef ernstig was beschadigd. Voor nader onderzoek aan de bodem werd het vaartuig naar Manokwari gesleept en bij de scheepshelling "Konijnenburg" drooggezet. Thans blijkt dat de bodemschade aanzienlijk is. Een onderzoek naar de oorzaak van de stranding wordt ingesteld.

Fles: Over enkele maanden hebben we weer de verkiezing van een nieuwe AMSTEL-Queen.
Blik: Fijn, na het feest van vorig jaar ben ik zo populair geworden dat ik toch alitijd de "KING" zal zijn!
[9e pr. J.d.Preter].

Telegram

Ter gelegenheid van de verjaardag van HKH prinses Wilhelmina heeft gouverneur Platteel op de dag van haar verjaardag de volgende gelukwens gezonden: Het zij mij vergund Uwe koninklijke hoogheid op deze Uw tachtigste verjaardag mijn eerbiedige gelukwensen aan te bieden mede namens alle inwoners van dit gebiedsdeel. Moge God U nog vele jaren schenken voor Uw huis en voor Nederland. De jarige prinses heeft hierop het volgende geantwoord: U en alle inwoners van Nederlands Nieuw Guinea dank ik oprecht voor de mij gezonden gelukwensen. Gelukkig Wilhelmina prinses der Nederlanden.

Twin Pioneer verongelukt

Gisterochtend is een Twin Pioneer van de Kroonduif bij een landing op het vliegveld te Epouto, in het gebied van de Wisselmeren, door zijn landingsgestel gezakt en op zijn neus terecht gekomen. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor. Een jaar geleden verongelukte op het zelfde veld een toestel van de Missie. Het is een merkwaardige omstandigheid dat de Twin die gisteren verongelukte de gerepareerde vleugels aan boord had voor deze Missie-Cessna.

Behalve de bemanning van twee koppen bevonden zich aan boord ook twee paters. Over de oorzaak van het ongeval en de omvang van de schade is nog niets bekend. Vandaag is een commissie van onderzoek naar Epouto vertrokken.

Suriname en de apartheidspolitiek

Naar het Parool meldde, is de verhouding tot Zuid-Afrika, respectievelijk de houding van de Koninkrijksdelegatie in de Verenigde Naties de hoofdschotel van het onderheid dat minister-president Emanuël van Suriname en de heer Jonckheer, premier der Nederlandse Antillen met mr. Luns in Amerika zullen hebben.

Suriname schijnt vast van plan te zijn in de toekomst een onthouding van stemmen door de koninkrijksdelegatie in de Zuidafrikaanse kwestie niet meer te accepteren.

En waar premier Jonckheer mede van de partij is, mag worden aangenomen, dat de Antillen met deze fermere houding akkoord gaan.

Ondanks het begrip dat Suriname heeft voor de Nederlandse handelsbelangen eist het een houding van een delegatie, die het geheel moet vertegenwoordigen, die ook begrip toont - boven de zakelijke belangen - voor gevoelsoverwegingen.

Waar tot nu toe door de Nederlandse vertegenwoordiging nooit meer dan enig "platonisch" begrip gevonden is, zoals men dit in Suriname althans voelt, zal 't misschien goed zijn indien men terdege beseft, hoe diep daar de afschuw voor het Zuidafrikaanse optreden verankerd is en hoeveel - althans wat de interne verhouding in het Koninkrijk betreft - kan afhangen van een duidelijke maar vooral ook ondubbelzinnige verklaring voor het forum der Verenigde Naties. Onthouding van stemmen is dit beslist niet!, aldus het Parool.

Nieuwe-Marine-attaché te Canberra

Den Haag [ANP] Kanibala ter zee P. G.H. van Straaten is eervol onthouden van zijn functie van Nederlands marine attaché te Canberra. Tot zijn opvolger is benoemd de kapitein ter zee H.J.H. Haegdorn.

EFFE PRATEN . . . . .

Wij willen U eens een goede raad geven, en U weet, een goede raad is duur.

Zelfs een Nieuw Guinea Raad . . . . . U wilt natuurlijk ook in dit land iets bereiken, U wilt hogerop, als maar hogerop . . . . .

Ja, ook U, die dit zo vredig leest in een hemelsblauw kamerjasje bij een lauwe kopje thee.

Wel nu dan, luistert: "Gebruik in Hollandia nooit een telefoon; en schrijf nimmer een brief, als U werkelijk iets belangrijks wilt verkrijgen of bereiken."

H doet in deze alleen wonderen als U "effe gaat praten".

Wij geven U een voorbeeld. Wij hadden onlangs wat copietjes nodig van briefjes, die natuurlijk elders waren. Nee, nee, niet Geheim, niet Vertrouwelijk, maar heel gewoontjes. Over een oelwapper, menen wij ons te herinneren.

We hebben eerst opgebeld, maar werden van het ene toestel naar het andere verwezen, totdat we op het laatst ook de oppas nog even kregen.

Een trouwhartig Biakkertje, die ons nauwelijks begreep. We hebben toen beleefd "Slamat" gezegd en hebben opgehangen.

We hadden ook nog kunnen schrijven, maar onze brieven komen altijd terecht op het bureau van iemand, die net op verlof gaat - en dus géén tijd meer heeft, - iemand, die net op verlof is - en dus de losbol in Brussel loopt wizen, - of iemand, die net terug is van verlof - en zich dus weer helemaal moet inwerken. Inwerken . . . . .

Wij doen dat anders, en gaan "effe praten". In het vertrekje waar zich de brieven moeten bevinden, zien we een viertal dames achter enorme schrijfmachines de "angry young women" uithangen.

"Gos," roepen we dan uit, "jullie zitten hier ook beroerd met zijn vieren in zo'n klein hokkie!"

Omdat de stemming wat onzeker blijft volgen we er snel aan toe: "Jullie baas zit zeker in een kast van een kamer met airconditioning?"

Nou dat klaart wat op, de verhalen klinken letterlijk los.

Veertig kleine vingertjes weigeren verder allerhande tikkerijtjes, en monden klinken lekker los.

Wij horen het allemaal zeer begrijpend aan, debiteren nog wat mopjes over het Gouvernement, het weer, en de Ingezonden Stukken, totdat we weten wie de belangrijkste juf van die vier is. Dan zeggen we plotseling tot haar: "Gos, nu, wat staat groen je altijd meesterijkt, doelend op haar japonnetje. Dat is dan onze klassieke opening. "Vindt je," zegt ze koel, maar haar ogen liegen er niet om. We wachten dan nog even om het effect te taimen, dan zeggen dan achterloos: "Zeg, herinner je je die stupide correspondentie tussen jouw baas en de mijne over die oelwapper?"

"Ouh, bespottelijk, héh"

Geduld nodig

Klein Klaasje was laat met praten. Dat was moeder, om te beginnen, al een doorn in het oog. Ze had in die tijd een buurvrouw, die haar baby ongeveer tezelfdertijd kreeg en dat kind kon al hele zinnen zeggen, toen Klaasje nog worstelde met de eerste nauwelijks verstaanbare klanken. Ook de oudere broertjes en zusjes waren met alles veel vlugger geweest.

"Wat dat voor een kind is," kon moeder vinnig uitroepen. "Waarom zegt dat joch niets? Van mij heeft hij het toch zeker niet, die slome."

Nee, van moeder had Klaasje het niet. Zij was bijdehand als geen ander en daarom had ze weinig geduld en kon ze het van haar jongste spruit niet uitstaan, dat hij niet tot de vluggerbehoorde. Toen Klaasje dan eindelijk woorden begon te vormen, schenen zijn hersentjes nog zo traag te werken, dat hij dikwijls hetzelfde woord moest herhalen, voor hij het volgende geformuleerd had.

EEN STRAF.

"Ook dat nog!" zuchtte moeder verbitterd. "Stotteren!" En tegen wie het maar horen wilde, beklaagde ze zich,

dat ze niet begreep, waarom zij met zo'n kind gestraft was.

Klein Klaasje groeide op tot een schuw kereltje zonder veel durf en zelfvertrouwen. Moeder viel zo dikwijls tegen hem uit, dat hij een slome was en het nu eens tijd werd, dat hij behoorlijk leerde praten, dat hij tenslotte bijna geen mond meer open durfde doen.

Toen Klaasje naar de grote school ging, stotterde hij nog. Erger dan ooit, want er was een nieuwe kwelling bij gekomen. Hier zag hij zich geplaatst tegenover een verpletterende, onbarmhartige overmacht van kinderen, die allen vlugger en gewiekster waren dan hij. Ze deden hem na en lachten hem uit. En als Klaasje er iets van probeerde te zeggen tegen zijn moeder, zei deze: Laat ze maar lachen, dan leer jij dat stotteren misschien af en kun jij ook eens van je afbijten." Maar het stotteren en de schuwheid werd er alleen maar erger door.

DE REDDENDE ENGEL

Toen verscheen als een reddende engel de juffrouw, met het begripende hart, van de tweede klasse aan Klaasje's horizon. Natuurlijk was hij in het begin ook bang voor haar. Hij had zowel kinderen als volwassenen leren wantrouwen. Maar toen hij merkte, dat juf hem nooit uitlachte en ook niet boos of ongeduldig werd, als hij niet uit zijn woorden kon komen, opende zijn hartje zich onvoorwaardelijk voor haar.

Juf kon zo zacht en vertrouwelijk over zijn bol strelen, als ze even naast zijn bank stond. Dan werd Klaasje rustig en durfde opeens van alles. Als hij tegen juf sprak, vergat hij het stotteren. Soms liet ze hem nablijven. Niet voor straf, maar om hem te laten voorlezen. Als hij het boekje dicht mocht doen, ontmoette hij juf's lieve ogen: ze

prees hem, omdat het steeds beter ging. Dan groeide Klaasje in eigen ogen en werd hij blij en warm van binnen.

Juf legde het zaadje van zelfvertrouwen in deze schuchtere kinderziel, maar ze begreep, dat het geen kans zou hebben te groeien, als ze geen medewerking kreeg bij Klaasje thuis. Ze is met moeder gaan praten en heeft het haar uitgelegd. Letterlijk heeft ze moeder gesmeekt, de jongen te helpen met liefde, geduld en aanmoediging, inplaats van alles in hem te verstikken door het eeuwig gevit en de duidelijk uitgesproken minachting.

Zo heeft Klaas het stotteren afgeleerd.

MARCELLE

Radioprogramma

ZONDAG 11 SEPTEMBER 1960

op 30,8 meter
09.00 uur Programmaoverzicht. 09.03 uur Katholieke Studiadienst. 09.20 uur Zondagochtendklanken. a. Don Marino en zijn cubaans orkest; b. Bob Spider, accordeon. 10.00 uur Franco Corelli, tenor, zingt aria's uit "Tosca" en "Turandot". 10.13 uur Totentanz [Liszt] door Cor de Groot [piano] met het Residentieorkest olv. Willem van Otterloo. 10.30 uur Nieuw op 45-toeren. 11.15 uur Concert nr. 1 in g klein voor viool en orkest op 26 [Max Bruch] door Zino Francescatti [viool] met het Philharmonie Symphony Orchestra van New York olv Dimitri Mitropoulos. 11.40 uur Shakespearie in Diever [rep.] 11.49 uur Robert Maxwell [harp]. 12.00 uur Klok: Kent U ze nog? Tien jaar Nederlandse successen. 12.25 uur Oom Otto vertelt sprookjes. 12.35 uur Veres Lajos en zijn Hongaars Orkest. 13.00 uur Nieuws. 13.15 uur "De Warwinkel" [ged. herhaling] 14.00 uur Sluiting.

Op 49,1 en 89 meter.

18.30 uur Programmaoverzicht. 18.33 uur Protestantse Kerkdienst 19.30 uur Licht klassieken door André Kostalanetz en zijn orkest. 19.45 uur Ray Collianton [hammondorgel] met Italiaanse melo-

dietjes. 20.00 uur Klok; nieuws; weersverwachting. 20.15 uur Pete Rugolo en zijn orkest. 20.35 uur "Laat eens wat horen" [cabaret] 21.10 uur Zondagavond - Dansavond [Bob Lawson, Haggart Rockin Band, Kurt Edelhagen, Joe Loss] 21.45 uur Trio Los Paraguayos. 22.00 uur "Deze week" door Geert Lubberhuizen. 22.03 uur Over naar studio K. Bob Meijer presenteert Nina en Frederik. 22.35 uur Lionel Hampton en zijn orkest. 23.00 uur Sluiting.

De komende film

"UP PERISCOOP".

Regie: Norman Douglas.

Uitgebracht door: Oriënt.

"Up Periscoop" is een oorlogsfilm, maar dan niet een van het hele dikke hout en de hele dikke oorlogsplanken. De film is intelligent gemaakt, is spannend van handeling en heeft bijzondere opnamen van de onderzeebootoorlog in het algemeen en een eenmanspatrouille in het bijzonder. Het verhaal is als volgt: Een onderzeeboot vaart uit met vergezeld orders. Eenmaal op zee blijkt dat zij een Commando-luitenant op een, door de Japanners bezet eiland, moeten afzetten, waarna de man alleen op patrouille moet gaan om een bepaald Japans code in handen te krijgen.

Vooral deze tocht door de nimboe schijnt bijzonder goed te zijn weergegeven. Aan het einde van de film staat dan weer het onvermijdelijke meisje op de luitenant te wachten, maar dat neemt niet weg dat de film toch wel een eerlijke poging om de oorlog reeel weer te geven, en op een degelijke wijze dat het Engelse blad "Films and Filming" verklaart: "zelfs in zijn slechste momenten is de film 'far from dull'".

Als het U daarom te doen is, kunt U terecht in Oriënt.

J.B.

Fijn... **FAAM** fantastisch!

Altijd vers!
DOOR CELLOPHAAN VERPAKKING

Tegen inlevering van 75 wikkels Faam snoep-pepermint; en drop rollen bij de N.V. Pacific Import Mij één prachtige Volkeren Atlas cadeau.

KRI-PIK EN KRU-PUK KRANT

Gevaarlijk spel.

"Het lijkt wel, of er daar iets brandt" zei Spruit even later, wijzend op een rookspiraaltje, dat omhoog kringelde. "Ach, hoe kan dat nou in de sneeuw", zei Peter en schudde zijn hoofd. Maar Erik kreeg ineens een lumineus idee. „Sufferds", riep hij uit, „dat is natuurlijk de nog werkende vulkaan, die hier in de buurt moet zijn. Dat we daar niet eerder aan gedacht hebben. Hij zal vast wel op de kaart staan. Laten we maar eens kijken."

En inderdaad stond er op een van de folders, die vader hen had meegegeven een hele beschrijving over de Mount Ngauruhoe.

"Daar zou ik best eens dichterbij willen gaan kijken" zei Tom en keek verlangend naar de besneeuwde toppen.

"Broeder", zei Peter hoogdravend, "daar zal niets van in komen. Wij moeten het oog nu nog slechts gericht houden op de ontmaskering van de Manke Rooie en ons door niets, zelfs niet door werkende vulkanen daarvan laten afleiden."

"Hm, hm," zei Erik, "er is één ding, wat ik hier toch nog wel zou willen proberen. En dat is zien, of het ons lukt een paar forellen te vangen voor ons ontbijt. Volgens deze folder moet het er hier van krioelen. Hebben jullie dat wel eens gegeten? Ik kan je verzekeren, dat het verdraaid lekker is!" "Ha, een reuze idee", schreeuwde Peter, die zijn hoogdravende toespraak blijkbaar al weer vergeten was "Vissen is nu net een kolffe naar mijn hand".

"Afgesproken" zei Erik, "maar als we binnen een uur nog niets hebben, eten we maar alleen brood, want ik wilde vandaag nog een flink eind opschieten. Spriet en Tom gaan de tent afbreken en opruimen en wij gaan vissen."

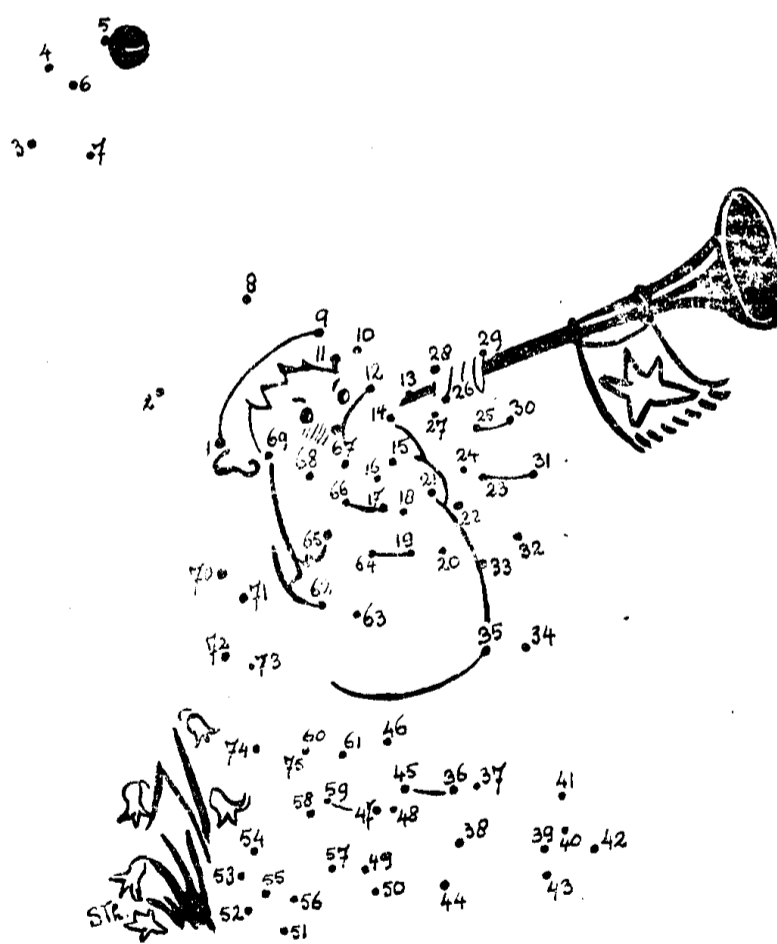
Maar Erik en Peter hadden al binnen het half uur een paar prachtige forellen gevangen, het schijponmaken en roosteren op het vuur was zo gebeurd en even later zaten ze allen te smullen.

Met een erg voldaan gevoel na het heerlijke forellenontbijt, stapte het viertal op de fiets en zette er weldra flink de sokken in.

Sorkel, die natuurlijk niet wilde klagen, kon het af en toe nauwelijks bijhouden.

"We zijn toch wel een eind uit de koers geraakt" riep Erik even later. "Mis-

Wat zou dat worden?

Begin met een potlood streepjeste trekken van no. 1 naar no. 2 en zo verder tot je alle nummers gehad hebt. Dan zie je ook, welk figuurtje er achter de cijfers verborgen is.

schien zouden we toch nog naar de heetwaterbronnen in Wairakei kunnen gaan".

Maar daar voelden de anderen toch niet veel voor. Ze wilden dat dan maar liever voor een volgende vakantie bewaren.

De weg werd steiler en steiler en af en toe hijgden ze allemaal naar adem, maar het liftavontuur van de vorige dag deed hen toch niet zo erg verlangen naar nog een dergelijke belevenis, zodat ze zonder morren stug doortrapten.

Ze zouden trouwens ook niet veel kans gehad hebben op een lift, want ze waren nog maar één auto tegengekomen, die bovendien de andere kant uitging.

De enige levende wezens, die ze steeds meer tegenkwamen, waren schapen. Ze verdwenen meestal heel snel, als ze de

fietsers hoorden of zagen. Maar een enkele keer schrok er één zo van de fietsen, dat hij voor hen uit over de weg holde zonder zich de tijd te gunnen tegen de heuvelwand op te klimmen. Ze gierden dan van het lachen, want de achterkant van zo'n rennend schaaft met het dwaas omhoog stekende staartje, was een potsierlijk gezicht.

Toen Erik het eindelijk tijd ging vinden om een goed plaatsje voor de tent te zoeken, hadden ze inderdaad al een heel stuk gereden en ze waren dan ook eigenlijk allemaal blij, dat ze eens goed konden uitblazen.

De volgende morgen, toen ze met weemoed dachten aan het forellenontbijt, waar nu geen sprake van was, merkten ze toch wel aan hun benen, dat ze een fikse tocht achter de rug hadden.

Wordt vervolgd

HET ARABIERTJE

Opeens zagen we wilde mannen te paard met fladderende, witte mantels op ons toestormen. Ze schoten in de lucht, grepen onze kamelen en trokken ons er af. We werden vastgebonden en vader, die zich met zijn bedienden verweerde, werd half dood geslagen.

Ze vloekten zo vreselijk en toen we in een tent werden gesleurd, dacht ik niet anders of mijn laatste uurtje was geslagen.

"Als Aleppo mij niet bevrijd had, dan..." en Salmira barstte in snikken uit.

"Stil maar, Salmira" troostte Aleppo en hij sloeg een arm om haar heen. De oude man keek hem heel vriendelijk aan en zei: "Je bent een dappere jongen Aleppo, vertel mij eens hoe je het hebt aangelegd om Salmira te redden".

Toen Aleppo zijn verhaal geëindigd had, bleef de oude man in gedachten verzonken zitten.

"Onbegrijpelijk!" mompelde hij maar voor zich heen. "Er moet iets bijzonders gebeurd zijn, wat de Bedouinen ervan weerhouden heeft naar je te zoeken, Salmira!"

"Allah, Akbar: God is groot. Hij heeft je in zijn speciale bescherming genomen, kleine bloem van de woestijn. En het tentenkamp kan ook niet verwijderd zijn geweest van die gezegende oase van Simra." vervolgde hun gastheer peinzend. "De wraak van de Bedouinen zou vreselijk geweest zijn als ze jullie gevonden hadden."

Salmira huiverde en de oude man, die begreep, dat ze behalve aan zichzelf ook aan het lot van haar arme vader dacht, zei om haar af te leiden: "Nu zal ik jullie mijn geheime moestuin laten zien, want als mijn wilde bezoekers wisten hoe goed ik het hier heb, zouden zij mij niet zo met rust laten."

Nieuwsgierig volgden de kinderen hem door een lange, donkere gang naar een klein poortje en kijk: daar stonden zij plotseling weer in de warme zonneschijn. Zij moesten met hun ogen knipperen tegen het felle licht, dat scheen op een besloten hof, omgeven door hoge rotsmuren, die de zandstormen tegenhielden.

Wordt vervolgd

AAN

Commandant, Officiëren, Onderofficiëren en Manschappen

Van

Hr. Ms. „KAREL DOORMAN”

Al was U dan niet welkom in JAPAN, in HOLLANDIA bent U DUBBEL welkom

ns. Bestuur en leden der Handelsvereniging "HOLLANDIA"

M. Martens

[Voorzitter]

Mr. J.O. de Rijke

[Secretaris]

PHILIPS

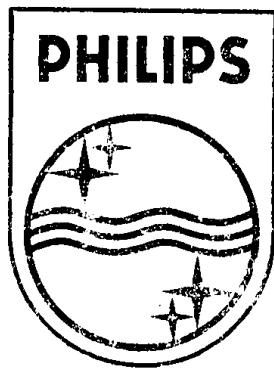
In het met de modernste apparatuur ingerichte PHILIPS service atelier [ingang aan de zijkant van het Nigimij-gebouw aan de Oranjelaan] worden PHILIPS apparaten vakkundig gerepareerd. Een voorraad van duizenden onderdelen waarborgt een snelle afhandeling. Garantie geldt voor alle soorten PHILIPS apparaten, waar ook maar, nieuw in Nederlands Nieuw Guinea gekocht, onder overlegging van aankoopbewijs.

PHILIPS Kopen

VEILIG Kopen

Inlichtingen:

„SHOWROOM BEATRIX”

Filmprogramma

ORIENT THEATER

vertoont heden 10-9 en morgen 11-9

"UP PERISCOPE"

In Cinemascope en kleuren, met James Garner, Andra Martin en Edmond O'Brien.

Het beoende relaas van een heldhaftige onderzeeboot actie in de Pacific tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Haven zondag 11-9 matinee: "NO TIME FOR SERGEANTS" een kolder-film. Aanvang 10.15 uur.

Holl.-Binnen heden 10-9: "MARACAIBO" met Cornel Wilde.

Sentani morgen 11-9: "MARACAIBO" met Cornel Wilde.

Haven maandag 12-9 prolongatie van: "MARACAIBO", slechts één avond.

REX THEATER

vertoont heden 10-9 en zondag 11-9 de zeer sublieme film voor jong en oud:

"JODY EN HET HERTENJONG"

[THE YEARLING]

in Metrocolor, met Jean Wyman en Gregory Peck.

Een zeer roerend verhaal naar het gelijknamig boek, dat oud en jong zal boeien. Duizenden bezoekers heeft "THE YEARLING" getrokken en heden gaat hij zijn premiere in, in het REX theater. Kom vroegtijdig, het zal stormlopen. Alle leeftijden.

Binnenkort in REX

"THE AMERICANO"

Verwacht in REX

"DE EEN EN VEERTIGSTE"

de eerste Russische film in Hollandia.

Zondag in REX matinee

TARZAN VECHT VOOR ZIJN LEVEN

Volwassenen f 2.50, kinderen f 1.50

REX Holl.-Binnen vertoont heden 11-9

"RADJA KARET DARI SINGAPORE"

Een sublieme film.

Groentjes

Ter overname aangeb:

1 JUDO-PAK [nieuw] voor leeft 12 jr.

Inlichtingen tel. hla- 277.

Te koop aangeboden, een groot kerkorgel i.z.g.s. te bevragen bij familie Wardenaar Biakstraat Hollandia-Binnen.

2313

Te koop: Vespa scooter 125 cc, praktisch nieuw. Eventueel huurkoop. Bensch Oranje Garage.

Te koop aangeboden: Houten zitje [blank Eiken] vier stoelen en een tafel prijs f 200.—. Inlichtingen Bakkerij de Boer toestel 29.

2309.

Wegens vertrek te koop aangeboden: Weekend-huis [semi permanent] aan het Sentani-meer [Netar]. S.A. Abas-Ifar.

2312

Huis te huur gevraagd. Hollandia Haven of omgeving. Brieven onder nr. 20272 van dit blad.

2311

Zeepaardje: Hedenavond Roulette uitsluitend toegankelijk voor leden. Maandag 12-9 filmvoorstelling "5 HELSE UREN". 16-9 Alg. ledenvergadering.

no. 2317

Ochtend-, middag-, avond-, strapless- en bruidstoiletten. Housecoats, zwempakken, broeken, herenshorts, pantalons prethemden. Mevr. GRAF, Bergweg.

LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE KOMENDE WEEK

Maandag: Merake - Tanahmerah - Biak [06.30 uur] 1

Woensdag: Biak- Manokwari- Fakfak- Wamena- Lae- Sydney.

Vrijdag: Biak- Manokwari- Sorong- Amsterdam-Cs- Djakarta.

Zaterdag: Biak- Manokwari- Sorong- Fakfak- Amsterdam-Cs.

Voor nadere inlichtingen tfn Hla 114.

M. RORING — MAIT

Geboren: 13-3-1924

te TOMOHON.

Overleden: 6-9-1960

Hiermede betuigen wij onze dank aan het personeel van paviljoen "Swelienzebel" van het Centraal Ziekenhuis te Hollandia voor de goede zorgen, de Adventgemeente te Hollandia voor de pietieitsvolle begrafenis en de vele aanwezigen hierbij.

G.D. Roring en kinderen.

2310

Door onvoorziene omstandigheden zal ik, tot mijn spijt, binnen enige maanden de lessen moeten beëindigen. Willen de ouders van de nieuwe leerlingen hiermede rekening houden.

M. BELINFANTE-BORGMAN

no. 2316

"JOSSY" heeft ontvangen: Patticoats voor kinderen, Kapjes voor dames, Zelfbinders voor heren, verder Japansen, Rolken en Stoffen.

OP HUISHOUELIJK GEBIED

Viermatten, Deurmatten, Serviezen Keukenuitzetten en de nieuwste Vazen en Schalen.

2308

"CENTRAAL ZIEKENHUIS"

H.C.P.M. Schubert, zal in het vervolg behalve op woensdag, ook spreekuur houden op donderdag van 8 — 9 uur.

Ingezonden

Geachte redactie,

Ofschoon hierover tot het oncoindige toe geschreven en gedebatteerd zou kunnen worden, heeft H.Z. door het plaatsen van zijn artikel in Uw krant van 9 september j.l. toch enige reactie uitgelokt.

Hoe goed de bedoelingen van H.Z. ook geweest moge zijn, hij zal nooit goed kunnen begrijpen, welke gevoelens er in het door hem bedoelde artikel vertolkt zijn geworden; dit is voor hem terra in cognita.

Hij weet zich verzekerd van het feit dat hij straks met een gevulde buidei naar zijn heimat terugkeert; ondervonden heeft hij niet, wat het betekenen wil om een gevoel te hebben van verkocht en verstoten te zijn.

Ik kan hem slechts benijden, dat dit geluk hem toebedeeld is.

D.R.P.

DE OLYMPISCHE SPELEN

ATLETIEK:

Finale 10.000 m- hardlopen heren:

1 Bolotnikov -Rusl- 23 min 32 sec., 2 Grodolski -Dld-, 3 Power -Austrië.

Finale speerwerpen heren:

1 Zybuloenko -Rusl- 84.64 m, 2 Krüger -Dld-, 3 Kulcsar -Hong-.

4 x 100 m- estafette heren:

1 Duitsland 39.5 sec. [evenaring van het wereldrecord] 2 Rusland 40.1 sec. 3 Engeland 40.2 sec.

De Amerikaanse ploeg, welke precies gelijk met Duitsland over de finish ging werd godiskwalificeerd wegens het foutief nemen van de eerste wissel.

4 x 400 m estafette heren:

1 USA 3 min 02.2 sec [nieuw wereldrec]. 2 Duitsland 3 min 02.7 sec., 3 Antillen.

Finale hoogspringen dames:

1 Yolanda Balas -Roem- 1.85 m, 2 en 3 Shirley -Eng- en Joviatskaitsky -Rusl- 1.71 m.

De Engelse en de Russische atlete kregen beide een zilveren medaille. Een bronzen medaille werd op dit nummer niet uitgereikt.

Finale 4 x 100 m estafette dames:

1 USA, 2 Duitsland, 3 Polen.

Na de finales van donderdag j.l. ligt het grote Olympische stadion in Rome leeg en verlaten. Acht dagen [en avonden] lang heeft een vaak meer dan 50.000-koppig publiek gezien hoe de beste atleten die de wereld momenteel kent elkaar op de sintelbaan en op de prachtige grasmat de Olympische eer betwisten.

Datzelfde publiek heeft gejubeld, gejuicht en gebuild bij overwinningen, nieuwe wereldrecords en nederlagen.

Meer dan 350.000 toeschouwers waren getuige van de beste, de meest fascinerende atletiek-wedstrijden, welke ooit werden gehouden;

bijna een kwart miljoen "track and field"-fans zagen hoe niet minder dan 27 wereld en Olympische records werden verbeterd.

Vandaag, zal het laatste atletieknummer, de marathonloop worden gehouden. Op dit uiterst zware nummer [een hardloopwedstrijd van ruim 24 km] wordt Nederland vertegenwoordigd door de militaire sportinstructeur Frans Künen.

Basketbal:

Rusland — Brazilië 64—62

Aangezien de USA het kansloze Italië reeds eerder had verslagen, luidt de stand:

1 en 2 USA en Rusland 2 punten.

3 en 4 Brazilië en Italië 0 punten.

Schermen:

Finale sabelschermen individueel:

1 Karpati -Hong-, 2 Horvath -Hong-, 3 Callarese -Italië-

Turnen dames:

De einduitslag in de achtkamp luidt:

1 Larisa Latynina -Rusl-, 2 Mouratowa -Rusl-, 3 Astakowa -Rusl-

Het landenklassement luidt:

1 Rusland, 2 Tsjecho Slowakije, 3 Roemenië, [13] Nederland.

Paardrijden [dressuur]

1 Vilatow -Rusl-, 2 Fischer -Zwits-, 3 Neckermann -Dld-

Hockey:

5e tm. 8e plaats:

Nieuw-Zeeland-Duitsland 1—0

Kenya - Australië 1—1

9e tm. 12e plaats:

Nederland — Frankrijk 2—0

Gewichtheffen:

Lichtgewicht:

1 Botchev -Rusl-, 2 Tan -Singapore-

3 Abdoel -Perzië-

Vedergewicht:

1 Mibrow -Rusl-, 2 Berger -USA-, 3 Manironi -Italië-

Schiëten:

Geweeschiëten klein kaliber:

[Staan - knielend, - liggend]

1 Rusland, 2 Rusland, 3 Duitsland.

kleurloze en blauwe ballons